ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ส้มเกลี้ยง : ไม้ผลที่ใกล้สูญพันธุ์ของอำเภอเถิน

จังหวัดล้าปาง

ชื่อผู้เขียน

นางสาวพานท่อง เตชะพลี

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวคล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจาย์ ประหยัด

ปานดี

ประธานกรรมการ

ศาสตราจารย์ คร.มนัส

สุวรรณ

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ คร. อนุรักษ์

ปัญญานวัฒน์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการปลูกส้มเกลี้ยง ในพื้น ที่อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยทำการศึกษาจากกลุ่มประชากรที่เป็นเกษตรกรผู้ปลูก ส้มเกลี้ยงจำนวนไม่น้อยกว่า 27 ต้นหรือ 1 ไร่ ขึ้นไปในปัจจุบัน โดยสอบถามผู้เป็นหัวหน้าครัว เรือน จำนวน 120 คน

โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขต ตำบลล้อม แรค อำเภอแม่ปะ ตำบลแม่ถอด และตำบลเถินบุรี ซึ่งสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) ด้วยวีการจับสลากดัดออก ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการศึกษารวบรวม โดยใช้แบบ สอบถาม และการสัมภาษณ์อย่างไม่มีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาประกอบ ด้วยการกระจายความถี่ การหาค่าร้อยละ และสถิติวิเคราะห์ ไค-สแควร์

ผลการวิจัยมีดังนี้

สภาพทั่วไปของการปลูกส้มเกลี้ยงในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ปลูกเป็นอาชีพเสริม โดย ลักษณะการปลูก ปลูกปะปนกับไม้ผลอื่นหลายๆ ชนิด

ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการปลูกสัมเกลี้ยงจากการทคสอบ หาความสัมพันธ์ ระหว่างปริมาณ (จำนวนต้นส้มในปัจจุบัน) พบว่าปัญหาที่มีผลต่อปริมาณการปลูกคือ 1. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปัจจัยด้านการคูแลรักษามีปัญหามากที่สุดคือ ปัญหาที่ต้องใช้ระยะเวลาในการคูแลนาน กว่าที่ส้มเกลี้ยงจะให้ผลผลิต

2.ปัญหาอุปสรรคในค้านการผถิตพบว่าการขาคแคลนเงินทุนสำหรับซื้ออุปกรณ์

3. ปัญหาด้านผถิต และการตลาด ที่พบมากที่สุดคือพ่อค้าคนกลางกคราคา และ ไม้ผลชนิดอื่นมีผู้นิยมบริโภคมากกว่า

4. ปัญหาและอุปสรรคด้านการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ที่พบมากที่สุดคือเจ้าหน้าที่ การเกษตรไม่มีความรู้ ที่จะแนะนำในการปลูกที่ถูกต้อง เนื่องจากนโยบายของรัฐไม่สนับสนุน

5. ปัญหา และอุปสรรคด้านความเชื่อ ค่านิยมในสังคม พบมากคือความนิยมในการ ใช้ส้มเกลี้ยงเป็นส่วนหนึ่งของการประกอบในพิธีกรรมลดน้อยลง และความเป็นเอกลักษณ์ของ ท้องถิ่นเริ่มสูญหายไป

ข้อเสนอแนะ แนวทางการจัดการและฟื้นฟู

การเกษตร

- 1. รัฐควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมการปลูกส้มเกลี้ยงให้แก่ เกษตรกร โดยถือเป็น แนวนโยบายของจังหวัด ที่ต้องให้การส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรอีกชนิดหนึ่ง
- 2. ควรส่งเสริม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ แก่บุคคลทั่วไปให้เห็นคุณค่า และเกิดความ ความตระหนักในการอนุรักษ์พันธุ์พืชประจำท้องถิ่น โดยเฉพาะการสร้างจิตสำนึกให้กับเยาวชนให้ เห็นความสำคัญ
- 3. จัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุน ตลอดจนศึกษา ค้นคว้าวิจัยการใช้ประโยชน์ ส้มเกลี้ยงใน หลาย ๆ รูปแบบ และทุกส่วนของส้มเกลี้ยง

Indepent Study Title:

Sweet Orange: Endangered Fruit of Amphoe Thoen,

Changwat Lampang

Author

Miss Panthong Teachaplee

M.A.

Man and Environment Management

Examining Committee:

Assoc.Prof. Prayad Pandee

Chairman

Prof. Dr.Manat Suwan

Member

Assoc. Prof.Dr.Anurak Pan yanuwat

Member

Abstract

The objectives of this research were to study significant factors affecting the quantity of planting sweet orange trees in Amphoe Thoen area of Changwat Lampang. The target group of this study was agriculturists (farmers) who planted the orange trees not less than twenty seven trees per family. The sample consisted of 120 household leaders in Tambon Lomrad, Tambon MaePa, Tambon Mae Thod and Tambon Thoen Buri, Amphoe Thoen, Changwat Lampang. With the use of random sampling method, a set of questionaires and non-structured interviewing were used in data collection. Data were analysed by descriptive statistics, consisting of freguency distribution, percentage, and Chi-square analysis statistics.

The results of the research showed as that according to the current circumstances, the majority of the farmers planted sweet orange trees with other supplementary crops for their extra income. According to the current circumstances, the majority of the farmers plant sweet orange trees with other supplementary crops for their extra income. According to an analysis of relation between the number of sweet orange trees and significant factors. The findings of this study indicated that several problems appeared as follows:

- 1. The most important problem was that it took the farmers a long time to nourish sweet orange trees before the harvesting season came.
- 2. Lack of capital for purchasing agricultural implements, the farmers had in sufficient income to purchase some agricultural implements as required.
- 3. The disadvantages in production and marketing. The farmers were offered Low prices for sweet oranges by middlemen. People preferred other kinds of fruits to sweet oranges. This problem discouraged the farmers and caused them to reduce their production of sweet oranges.
- 4. Problems in public relations. The Agricultural extension officers had little knowledge of efficient method of cultivating sweet oranges. There was no government policy for supporting this cultivation.
- 5. Problems in beliefs, Social value: The study revealed that the local people rarely used sweet oranges in their religious ceremonies. Therefore, the local identity began to disappear.

Recommendations

- (1) The government should support and encourage the farmers to plant this kind of fruit trees. The provincial policy should be made, and its should be emphasized in supporting the cultivation of sweet oranges trees.
- (2) The government should encourage people to appreciate the value and the importance of sweet oranges by publishing books and spreading the knowledge and information about sweet oranges to the public. The government should instill sense of conservation of this kind of fruit into public minds, especially the young generation.
- (3) The government should provide researchers with sufficient fund to subsidize the research projects to study sweet oranges in various aspects.